

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Lemberger Árpád.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félfévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számíttatnak.

Örök Világos.

A héten volt hatvan éve, de mintha csak tegnap történt volna: annyira közel vannak még hozzánk a világosi fegyverletétel fájdalmai. A seb, amiről az Ausztria iránt lojális politikuskok annyiszor kijelentették, hogy behegedt — a régi tüzes sajogással ég a nemzet testén és mind-mind a legendás idők szenvedései lángholnak, hervasztanak és legyilkolnak minket! Hatvan éve, hogy örök Világossá tiporták le Magyarországot! Uj, nagyszerű forradalmak rázkódtatták meg azóta a világot. Előregedett eszmék helyett frissek, nagyszerűbbek születtek. Sok nép újra fölragadta fegyverét, hogy harcra keljen elrablott jóvoltáért — csak a magyarnak kell járnia még mindig a világi golgotát.

Szerte a mezőkön, a patakokban ömlik Magyarország vére. Letiport, bilincsbe vert rab az egész nemzet és ha néha a nehéz vasból leigázott karunk ki is rántjuk, hamar mulik a mi lázadásunk. Leszerelnek, megalkuszak a vezérek, kishitűség és önérdék leveszi a lábukról

őket. És Magyarországnak kigunyolva, megtörve, vérezve és kifosztva az örök Világosra kell vonulnia és leraknia beroszdosodott fegyvereit.

Hatvan év óta nincsen itt vezér. Akik nagyra születtek, Deák Ferenc, Szilágyi Dezső, immár sirban porlanak és műveik fölött tehetéstelen és léha epigonok tülekednek. Fűzfa-politikusok jöttek utánuk és Petőfi, Arany utódai, az illemhelyről zengő fűzfa-költők. Mindenütt az önzetlenség pusztulása és hiába várjuk, hiába óhajtuk, hogy Magyarország romjaiból kikeljenek nagyszerű törekvések virágjai — csak félrevezetett tömeg van itt és leszerelők, fegyverlerakó demagógok.

Még kellene, hogy remény legyen a küzdelemre. Még hatvan év fekete éjszakáját át tudnánk törni, ha egyszer összefogunk. De a tulajdon vezérei szét-darabolták a nemzetet. Egységes, nemzeti ideálját ezer cafatra tépték, az sem imádhathja, akinek még a szíve el nem rothadt, aki nem szájjal, de a lelkével tud még rajongani.

A történelemnek milyen ironiája, hogy a világosi tragédia évfordulója akaratlanul a legutóbbi ugnevezett nemzeti küzdelmet juttatja eszünkbe. Minő igazságtalansága a sorsnak, hogy egy Klapkát,

egy Bemet és egy Damjanichot a bankforradalmárokkal van csak mód összehasonlítani. A világosi mezőt millió magyar sirva állta körül, — a nemzeti küzdelem befejeztével, mikor a vezérek nem bitófára mentek, nem a kufsteini tömlöcök kinyaira, hanem bársonyszékbe, millió magyar csalódva, elbolondítva, meghasonolva fordult el tőlük. Amazok, a herosi hadvezérek mögött egész Magyarország, mint egy önkéntes sorakozott a csatasorba. Ezek, a bankszedelgők, hivek nélkül, meggyőződés nélkül harsogják tele a világot riadójukkal. Azoknak az osztrák golyó oltotta ki dicsőséges életét, ezeket az osztrák kegy sugárzása fogja meghosszabbítani.

Folytassuk-e tovább? Ezen a főszegezen gyászos évfordulón bármerre tekintünk, az örök Világost látjuk. Megaláztatás, türés, fegyverlerakás. És — a tragédiák tragédiája — hogy a jövődől is sötétnek, olyan szenvedésnek mutatkozik, mint a múlt. A múlt, amely nem is múlt, hanem a jelen. És nekünk még az sem adatott, hogy megkönnyebbülhessünk a keserűség után. A könyhullatás sem vigasztaló. Nem sirva vigad, hanem sirva sir a magyar.

TÁRCA.

Két fölvonás közt.

— A »Bajai Hirlap« eredeti tárcája. —

Írta: Janeiro.

Csakugyan nincs új a nap alatt, kivált ami a szerelmi históriákat illeti. De ez a történet — épen most hallottam — elég érdekes és ha úgy tudnám elmondani, mint ahogyan az illető elmondta — és ha önök úgy tudják elhinni, mint ahogyan én elhiszem, — akkor talán nem találják túlságos hosszúnak ezt a felvonásközt; mert mire felhuzzák a függőnyt, akár el is felejtethik az egész históriát.

Röviden említem meg, hogy a fia alaposan szerelmes volt és meglehet, nem minden remény nélkül. Főként az volt a kellemetlen, hogy ritkán találkozhattak. A kislány, se nagyon gazdag, se nagyon szép, de mindenesetre csinos, érdekes hölgyecske — láttam egyszer — valami vidéki fészekbe való. Most is ott lakik és hogy nem lett belőle budapesti aszszony, nem az ő hibája.

Mondom, a fia alaposan belebolondult. Tapasztalt róka léte, pont harminc éves korában történt meg vele az a troubadouri sors. Azelettől sohasem volt szerelmes. De hát a kanyarót mindenkinek meg kell kapni. Aki gyerekkorában túl nem esik rajta, felnőtt

korában annál alaposabban megkapja. Kérdezzék meg az orvosoktól.

Különben élő példának itt vagyok én. Huszonöt éves koromban teljes nyolc hétig kanyarogtam; azt hittem, hogy meghalok. Az öcsém hat éves volt, amikor szert tett a kanyaróra és háziorvosunk állítása szerint tíz nap alatt teljesen kigyógyult belőle.

Hát így van ez. És a harmincéves nagy kamasz, akiről szó van, olyan alaposan bele-szeretett abba a vidéki fruskába, hogy a legkomolyabb következményektől joggal tarthatunk. Baráti környezetbe odaadólág ápolta — amde a ház nem nyegyen, hanem négyszáz-nyegyen fokok volt nemcsak Celsius, hanem akár Werther szerint.

Ez jó lesz: nevezetűk Werthernek a derék fut. Werther négy hét előtt eltűnt és csak az ímént láttam viszont a foyerben.

— Hol voltát?

Jókedvűen, egy kicsit cinikusan mosolygott, kihítt az utcára és elmondta az egész ügyet. Így aztán a szindarab elejéből semmit se láthattam.

Werther tehát középkori lovag és jelenkori gimnázista módjára szeretett. Gyakran feljött a lakásomra és hajnalig beszélt. Közben bő-biskoltam és mikor felriadtam egy-egy homályos percre: láttam a fiut, amint le-föl nyargal a szobában és beszél, beszél, csak úgy árad belőle a romantika szóközönc.

Egyszer csak eltűnt — ezt talán már mondtam — és nem tudtuk, hol a manóban csavarog.

Most megtudtam.

Werther a Margit-szigeten sétált és buksi nagy fejét busan lógatta. Az motoszkált a fejében, hogy milyen nagy baj az, hogy hetenként csak egyszer van vasárnap. Mert ha mindennap vasárnap lehetne, akkor ő mindennap felülhetne a gyorsvonatra és elutazhatnék abba az idillikus városkába. Megjegyzem, a »városka« egy utálatos por- és sárfészek, de — tetszik tudni — ottan lakozik a Werther exideálja, nevezetűk Lottinak.

Hát amint sétált, megdobban a szíve és majdnem felkiáltott meglepetésében. Szembe jönni látja őt, az egyetlent. Mit kereshet Lotti a Margitszigeten? És egyedül? De nem okoskodott sokat — nem természetük ez a szerelmeknek — és nagy zavarában megemelte a kalapját.

A hölgy nem viszonzta a köszöndét de... mondjuk, hogy önkéntelenül, pár lépést haladva, visszafordult. Nem ő változott sóbálvánnyá — hanem Werthert fenyegette a fizikai halmazállapotnak és a gyors átalakulása melyet a biblia sóbálvánnyá való változásnak a mai kor pedig gutatótűsnek nevez.

Werther, miután a guta mégsem ütötte meg, felszegg kíváncsisággal követte az idegen hölgyet, aki teljesen hasonlított Lottira. Sőt a felől sem volt egészen tisztában, hogy nem a tulajdon

A szegedi riadati. Wekerle és társai őszinte fájdalomra, az alföldi függetlenségi párt augusztus 22-én nagygyűlést rendez az önálló jegybank érdekében. A magyarság színe-java, a 48-as eszméhez rendületlenül ragaszkodó alföldi nép nagy tömegekben vesz részt az ünnepélyes tiltakozásban. Ugyanakkor alakul meg a csongrád-megyeyi függetlenségi párt is. A nagygyűlést Becsey Károly szegedi képviselő lezárta elől. A bankmozgalom vezetői közül eddig Holló Lajos, Balogh Ernő, Lovász Márton, Lányi Mór, Teleki Árvéd ígérték meg részvételüket, de rajtuk kívül még ötven-hatvan 48-as képviselő is megjelent.

A szegedi demonstráció tüze és ereje egy kicsit meg fogja riadítani a kormányt, a hatalomhoz való ragaszkodás fanatikusait. Hiába akarta eléminteni a kormány a becsületlen függetlenségi közvéleményt. Ideig-óráig hatott a maszlag, de most éppen a legmagyarabb választók szeméről hull le a hályog. Lájták a szándékot és nehogy az a látszat legyen, mintha hallgatásukkal megkönnyíteni akarnák a Bécsnek való behódolást, sietnek a kemény tiltakozással. Augusztus 22-ikén harsán föl a szegedi riadó s jó lesz, ha Apponyiek és az összes osztrák-magyarok már most megkezdik a hurcolkodást, valahová a hetedik határba.

Kevesebb lesz a pótdadó?

— Szállongó hír. —

Semmi sem könnyebb, mint a közterhek nyomasztó súlyáról dörgedelmesen beszélni, vagy írni. A szegény adóalany boldog, ha ilyesmit hall, mert hiszen terhei súlyát ő érzi legjobban és azt hiszi, a teher könnyebb, ha jól odamondogatnak a hatóságoknak, amely pedig a terheket szintén súlyosaknak tudja, de azért mégis kénytelen azokat behajtani.

Ezzel — bár csak suttogva és hitetlenkedve — tetszetős dolgot utadhatnak a bajai adóalanyokkal, ez pedig: közterheink remélhető apadása.

A városházán szorgosan folyik a jövő évi költségvetés összeállítása és ha annak részleteiről ezidőszent még nem számolhatunk is be, annyit örömmel jelezhetünk, hogy részben az elért megtakarítások, részint pedig a városi jövedelmek fokozódása következtében a pótdadó, ha nem

is tetemesen, de 1—2 százalékkal lezárlható lesz.

Ebben az örvendetes jelenségben a legvisszaszalóbb az a tény, hogy a város bevételei mutatnak fokozódó emelkedést, amiből nyilvánvaló, hogy a városi bevételekre a kiadások körül tanusított fokozott gondosság és a jövedelmek emelésére fordított törekvés üdvös és eredményes volt, amit bizony a városias fejlődés számlájának javára írhatunk.

Készséggel ismerjük el, hogy az eredményből az oroszlánrész a város vezetőit illeti, de az elismerést hangoztatva, ki kell jelentenünk, hogy ez irányban még sokkal fokozottabb munkára, a jövedelmek még tetemesen nagyobb szaporítására van szükségünk, mert városi életünk fejlődésével és továbbképzésével nem zárkozhatunk el a kiadások fokozásától sem. A takarékosági ösztön talán azt sugja, hogy óvakodjunk az anyagi áldozatokkal járó kiadásoktól, más oldalról az adminisztratív, társadalmi, gazdasági, vagy kulturális feladatok feltétlenül követelnek egyes újabb alkotásokat, vagy berendezéseket, melyek elől kitérni, ha város akarunk lenni és maradni, sehogyan se lehet.

Egyrészt tehát a város vezetőinek sohase szabad szemük elől téveszteni a kiadások terén a legmesszebbmenő takarékosagot, más oldalról pedig mindent el kell követniök a város jövedelmének fokozására, illetve a bevételi források táplálására.

Sok minden hever nálunk parlagon. Ilyen fokozható bevételi forrásul megjelölhetjük, hogy többet ne mondjunk, a városi költségvetésünk állandó sebét képező Bárány szállót, melynek bérjévedelme alig fedezi a befektetési költségeket s így közvetve tetemes, több ezer korona évi hiányt okoz, melyet másból, mint pótdából pótolni és fedezni nem lehet. Feltétlenül szükséges, hogy a városi költségvetés ez állandó tehertől mentesítsék és pedig: vagy úgy, hogy a szállót eladják, vagy pedig úgy, hogy

a szállót beszüntetik és az épülettel — megfelelő beruházással — nagyobb szabású bérházzá alakíttatják. Ez utóbbi esetben nemcsak biztos jövedelmi forrás-hoz jutna a város, hanem egyttal Baján a sok üres magánlakás ellenére is tagadhatatlanul létező lakáskétség is segíteni lehetne bizonyos határig, ami szintén elsőrendű városi szükség.

De ott van hasonlóképp parlagon heverő tőke gyanánt a nagyszármánya és a közlegelő is, melyek a város megannyi értékes gazdasági erőforrásai lehetnének.

Ámde a másik oldalon nem szabad elzárkózunk újabb beruházások elől sem. Kulturánkért végre is tenni kell valamit. A színházépítés ügye most már semmi szín alatt sem halasztható tovább. És 1—2 százalék látszólagos pótdadó-csökkenésért nem szabad teljesen tönkretenni kulturhirnevünket, amely egymaga is eminens gazdasági érték.

Takarékoskodjunk a város vagyonával a végső határig, más oldalról azonban a szükséges és hasznosított beruházásoktól sem szabad visszariadnunk. Így aztán hamarosan elérhetjük a közterhek csökkentését. A városi adminisztrációnak kell, hogy ez képezze legfőbb célját.

H I R L A P.

A szinígazgató ezer koronája.

Két hét óta játszik Polgár Károly szinígazgató az ideiglenes nyári színházban, az ipartestület nagytermében és mi még semmi biztos jelét sem látjuk annak, hogy az igazgató komoly szándékkal kérte a szinkör-építés prolongációját.

Ugy tudjuk, hogy ennek az engedély-meghosszabbításnak lényeges feltétele volt Polgár igazgató ama kijelentése, hogy 1000 korona bánatpénzt tesz le előadásai megkezdése előtt arra az esetre, ha a nyári szinkör építésére kapott engedéllyel élni nem akarna. Az 1000 korona súlyával akarta u. i. dokumentálni az igazgató, hogy szinkör-építési terve komoly.

— Azt.

És hozzávágtá Wertherhez a ragadós, barna létező csöpögő sültet . . . Werthernek a szemébe a telet lett szószsal és mig azt kidörzsölte a szeméből, — a hölgy, mint a furia, böszven elrohant, rázarta az ajtót és az ablakon át kiáltott be csufondáros szavakat.

Werther csüggedten konstátálta, hogy a szép külső közönséges leket takar és még közönségesebb jellemet. (Furcsa és ezt legközelebbi alkalommal megmondom Werthernek, hogy a hölgyecske jellemével már akkor tisztában lehetett, mikor hajlandó volt az első szóra, morganatikus páriájul szegődni.) Kiábrándult a táncosnóból — és nem ez az érdekes, — hanem az, hogy egyszersmind az ideáljából is . . .

A regényes nagy szerelemnek, ime vége lett. Eddig van hölgyeim. Huzzák már a vasfüggőnyt, sietek vissza a helyemre. A vacsoránál mondják meg véleményüket. Nagyon kíváncsi vagyok, hogyan vélik hölgyeim a probléma magyarázatát. Annyival inkább érdekel véleményük, mert Werther semmi különöset sem lát a maga esetében és azt mondja, hogy voltaképpen nem is volt szerelmes.

A magam részéről azt hiszem . . . de már kezdik, a viszontlátásra!

ideáljával találkozott-e, aki viszont azt hiszi, hogy nem az igazi Werther köszöntötte, hanem egy férfi, egy idegen és ismeretlen férfi, aki hasonlít reá . . .

Követte tehát. A sarkába járt mindenütt. A hölgy átment a hidon, közben egy kis séta, egy kis villamos-vasutazás, végre egy külvárosi bérház következett, mint a rejtély megoldása. Werther a ház mestertől megtudta, hogy a hölgy nem az igazi Lotti, hanem egy nyári szinkör táncosnője és hogy a harmadik emeleten hónapos szobában lakik.

Hölgyeim, önökét aligha érdeklik a megismerkedés diszkrét körülményei. Tény az, hogy Werther harmadnap egyhavi szabadságot kapott a bankban és ugyanakkor váltót helyezett el egy másik bankban. Negyednap pedig ismeretlen helyre távozott és ugyanalokkor a szinkör igazgatója új táncosnőt szerződöttetett.

Isten háta mögött, egy elrejtett tál faluban, — melyet Kolumbus soha se tudott volna fölfedezni — idilli életet éltek. A kis táncosnő hálás odaadással imádtá Werther, aki azonban (csodálatos!) a második héten már ingujjban ült az asztalhoz és ebéd után nem csókolódzott már, hanem a fogát piszkálta.

Werther teljesen azonosította hölgyét a vidéki Lottival. Ez nem került megerősítésébe, hiszen igazán boldogságot lelte ebben a föl-

tevésben. Fényes alkalmat nyílt a szerelemhez fűzött kívánságait teljesen kielégíteni, — elanynyira, hogy nemcsak csókolódzni akart pompásan, hanem az ebéd és vacsora tekintetében is férfi álláspontra helyezkedett.

A tót asszonytól, kinek az ura drótozuji járt valahol, vagy fenýőt usztatott a Tiszán, nem követelhette, a rántott csirke kifogástalan előállítását, annál kevésbbé, mert a tótok nem szoktak csirke enni, vagy pláne kirántani.

Ámde a táncosnő egészen kezdő volt ezen a téren. Első napokban jót mulattak mind a ketten azon, ha a huslevés leginkább a meleg sóvízhez, viszont a palacsinta kerek bórdaarabhoz hasonlított.

Hogy, hogy nem, egy végzetes pillanatban azt mondta Werther:

— Édes cicám, hozza csak be a gumitalpu cipőmet.

— Minek?

— Meg akarok győződni létezéséről . . . Alapos ugyanis a gyanum, hogy ez a barna lében fűrösztött ragadós tárgy turista-cipőm gumitalpával azonos.

A kis táncosnő szemében gőgös tűz villant föl. Kimarkolta a tálból az inkriminált sültet és ünnepélyesen tartotta hófehér kacsójában, mint Judit a Holofernes fejét.

— Azt mondod, hogy ez cipőtalp?

A súly, a csengő érc azonban elmaradt, vagy legalább is késik, mert tudomásunk szerint az a bizonyos 1000 korona a mai napig sincs deponálva a városi pénztárba.

Pedig elérkezett már a legfőbb ideje annak, hogy tisztán álljon előtűnk, szándékozik-e Polgár fölépíteni a nyári szinkört, vagy sem. Színestűnk jövőjének érdekében kell ezt tudnunk, mert ez a jövő most forr, erjed és kezd kialakulni.

Krémer, az új szabadkai igazgató is ajánlók, egy szállóulajdonos is foglalkozik színházi term építésének gondolatával. Nem lehetünk hát sokáig bizonytalanságban, nem köthetjük le magunkat egy olyan ígéretnel, melynek reális alapjáról mindaddig semmi elfogadható bizonyítékunk sincs.

Hívia föl a tanács Polgár Károly igazgatót, hogy tegye le az ígért ezer koronát és nyilvánítsa ezzel a ténnyel elhatározásának komolyságát. Kötelessége ez a tanácsnak és a szünügyi bizottságnak, mely különben is hangsúlyozta, hogy az 1000 korona bánatpénz az idei szezon megkezdése előtt tennél le.

Nem az 1000 korona itt a lényeg, hanem a bajai színészet jövője, melynek konturjait végre is tisztán szeretnők már látni.

— **Megnyitják a baja — bászéki hidat?** Áprilisi jártnak-e velünk augusztusban, vagy tényleg elkövetkeznek-e hamarosan az esztendője késszen álló Dunahid megnyitása, alig tudnók bizonyossággal megmondani. Tény, hogy a nagy bizonytalanságba, egész országársznak sokszor sürgetett érdekei közű beleszállant a héten egy halvány reménység. Hirt hozott a táviról, hogy a hidat épített részvénytársaság ingyen ajánlja föl *azonnali* átadásra a baja — bászéki hidat. És arról is szólt a híradás, hogy az államvasutak igazgatósága augusztus 20-án, vagy 22-én megtartja a műtanrendőri bejárás és hogy ezt nyomon követné a hid forgalomba helyezése. Kiegészíthetjük ezt a szallongó hirt most azzal is, hogy *Saterényi* államtitkár is lejön a műtanrendőri bejárásra. Ismételjük: ezt beszélük és írják is mindenfelé. Mi pedig várva-várjuk a róla szóló hivatalos írást és augusztus huszoneketedikét.

— **SzentIstvánnapi díjlövészet és bál a lökterben.** A Bajai Céllövésztársulat — szuszendős hagyományaihoz hiven — ma, augusztus hó 15-én és 20-án, Szent István napján díjlövészetet, díjtekézt és táncestélyt rendez a lökterben. Belépő-díj nemtagoknak 1 koronába kerül. Szent István napján társas-ebéd lesz és egész nap Dankó L. zenekara muzsikál. Jegyek Kollár A. könyvkereskedésében előre várhatók. A díjlövészetben a fegyververseny-céltáblán az első díj: díszített nagy ezüst-érem sással és 40 korona. Ezenkívül még hét díj van. Hölgyek és 15 éven aluli gyermekek is résztvehetnek a versenyben.

— **Az utolsó bajai telefon-mizéria.** Hol jó szóval, hol meg — kényszer-kelletlen — agresszivitással viott küzdelmünknek, melyet a helyi telefon szolgálat száz hibája ellen folytatunk, megvan végre a látható eredménye. A központ most már elég gyorsan jelentkezik, beszélgetés befejeztével immár nem hagy bennünket negyedórákig összekapcsolva, hivásnál visszamondja végre a kért számát, — egyet azonban meg mindig nem sikerült elérni. A központ, mikor a kapcsolást létesítette, igen gyakran, majdnem mindig *elmulasztja fölköszintet a hívott számot*, hanem a hívó félre bízza azt. Így azért megessik, hogy utasítás szerint percenként tartjuk fölünknel a kagylyót és várjuk a hívott fél jelentkezését — hiába, mert az nem szerzett még róla tudomást, hogy fölhívjuk. Ajánljuk a postafőnökség figyelmébe ezt az anomáliát és kérjük a hiba orvoslását.

— **Új járási állatorvos.** A földmívelésügyi miniszter Boróczi Ernő eddigi bajai járási állatorvost állásától fölmentette és helyébe *Szojka József* m. kir. állatorvost osztotta be.

— **Házasság.** *Weinberger* Ellát, néh. Weinberger Bernátának, a bajai ízr. hitközség volt jegyzőjének leányát ma, vasárnap délelőtt felténnyel órákor vezeti oltárhoz *Schaffer* Béla erdővégi kereskedő az izraelita templomban. (Külön értesítés helyett.)

Komlói József máv. tisztviselő f. hó 15-én délelőtt 11 órák között elvált *Beyer* Arankával a helybeli evangélikus templomban.

— **Nagybeteget plébános.** *Barich* János felsőszentiványi plébános nagybeteget fekszik egyik budapesti szanatóriumban és gyógyulása előfelárthatólag hónapokat vesz igénybe. Helyettesül az érseki hatóság *Fasszenovics* Gergely bajai káplán rendelte ki.

— **A ligasorsjegyek bajai nyertesai.** A gyermekvédő-liga sorsjegyeinek bajai nyertesai közül azok, akik sorsjegyeiket beváltás végett dr. *Moder Géza* városi tanácsosnak adták át, a nyeresémtartásukat ma, f. hó 15-én, a délelőtt folyamán az adóügyi tanácsos hivatalában átvehetnek — a sorsjegy átadásakor kapott szelvény ellenében.

— **Káplánok át helyezése.** Az érsek a követező káplánokat helyezte át újabbban: Rómich Gerőt Miskéről Sikösdre, *Huber Rupert* *Dusunokri Bajára*, *Szorg* Antalt Bácsbokodról Dusnokra, Pál Mátýást Doroszlódtól Bácsbokodra, Schmelhegger Emilt Bezdnából Kunbajrára, Kórmöczy Ernöt Kunbajrádtól Bezdnába.

— **Bajai és zombori sportemberek megközése.** Nagyszámu érdeklődő közönség jelenlétében tartotta meg a Bajai Sport Egyesület ezidei és egyszersmind első nagyszabású mérkőző versenyt a Zombori Sport Egyesület kiűnőben szervezett tornász-capatával. És szinte réstelli a B. S. E., hogy a Z. S. E.-tel szemben, egy kivételével, minden számban győzött, nem lévén magyaros szokás a vendéget veréssel hazaküldení. — Derült, jó időben kezdődött a délelött folyamán az uszóverseny, melyet főképpen *Wissel* és *Saskály* bajai uszók tettek kiválóan érdekessé. A közönség Baján még sohasem élvezett elsőrendű uszóversenyben gyönyörködhetett. — Délután a Céllovész-Társulat kertjében folyt le a minden izében kiűnőben sikerült atletikai verseny, amelyben heves küzdelmek közepette ugyancsak a bajai sportférfiának kedvezett a szerencse és a jó training és így már ez első verseny alkalmával jelentékeny eredményhez jutott a fiatal B. S. E. — Estefelű ünnepléyes díjkiosztás volt, amely alkalmossal szobnél-szebb és értékesebb díjak kerültek kiosztásra. Hogy reggelig tartó kedélyes mulatság volt vége a nevezetes sportcseménynek, annak már ugysz híre ment. — N-m mulaszhatjuk el azonban, hogy kellő dicsőréttel ne adózunk a sport egyesület agilis elnökének, dr. *Moder Gézának*, valamint mind azoknak, kik díjakat ajándékoztak, hírnevet szervezén a bajai sportnak.

— **Kiérták az árlejtést a gombosi Dunahidra.** Hirt adtunk mi is róla, hogy az ezéséki Dráva-hid munkálataira a kereskedelemügyi miniszter kiírta a versenytárgyalást. Most újabb, nagyszabású, az országos vasuti forgalom szempontjából kiváló jelentőségű hid építkezésének pályázati föltételeit közölhetjük: Kiérták az árlejtést a gombosi vasuti Dunahidra is, mely sorrendben a harmadikára lesz a munkába vett új dunai áthidalások között. Egyelőre csak a hid alapítványára és falazására adják vállalatba a munkákat. A pályázati határidődt augusztus 30-ára tűzte ki a Máv. igazgatósága. A hat nyílású Dunahid 600 méternél hosszabb lesz és 1911 december végéig kell befejezni a munkálatokat. Az építési költségek meghaladják a 3 millió koronát.

— **Szent István napja és a vasut.** Szent István ünnepnap alkalmából a magyar királyi államvasut összes állomásairól mind a három községi társára nézve Budapestre 30 szalazlékkel megcsékelrt áron menettérti jegyeket adnak ki. Ezen menettérti jegyeket folyó évi augusztus 18–20. napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre érkezők

valamennyi személyszállító vonathoz (express vonatok kivétel) fogják kiadni. — E menettérti jegyek 5 napig érvényesek olymódon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5-ik napon éjféltor lejár, a visszatérés azonban legkorábban csak folyó évi augusztus 20-án délután történhetik. Az utazást sem menet, sem jövetket nem lehet megszakítani. Gyermekek számára külön kedvezményt nem adnak.

— **Piakát a kolera ellen.** *Molnár* Mihály dr. rendőrökápitány falragaszokon figyelmezteti a lakosságot az oroszországi kolera járványra. Szigorú intézkedések, hatvan napi elzáras büntetése mellett felhívja a lakosságot a tisztaságra a pócegdörök előirt rendbentartására és egyben figyelmezteti a higienikus életmódra, gyümölcs és hus óvatoss élvészére a közönséget.

— **A zombori lövészeny.** E hó 22. és 23-án a zombori lövészeny-egyesület gazdák és ur'lovakok számára lövészeny rendez. Nevezések Konyovics Antal versenytikárhoz küldendőek, ki mindennemű felvilágosítással szolgál.

— **Az idel mohácsi emlékünnep szónokai.** A folyó hó 29-én, a mohácsi vész 383 évfordulóján a mohácsi kálvárián tartandó egyházi emlékünnepben a magyar szónoklatot *Tóth* József dr. szombathelyi apátkanonok, a németet *Bartina* Ferenc mohács-belvárosi káplán s a horvátot *Bosnyák* Teofil ferencndi áldozópap, a mohácsi rendház vikáriusa fogja tartani. *Tóth* József dr. apátkanonok kiváló szónok, aki néhány év előtt Szent István napján a budavári Mátýástemplomban tartotta az ünnepi szentbeszédet.

— **A király születésnapjának megünneplése.** A bajai felekezetek hagyományos királyisztülettel ülnek meg most 18-án Öfelsége hetvenkilencedik születésnapját. Az eddig hozánk érkezett értesítések szerint, a r. k. plébánia templomban délelött 9 órákor lesz Tedeum, az ízr. templomban pedig 1 1/2 órák tartják az ünnepi háládat. A hatóságok és testületek képviselői mindkét ünnepléken résztvesznek.

— **A zental vásár.** Zentalört jelentik: Augusztus 15. és 16-án lesz az évenként megtartani szokott nyári vásár. Vésmentes helyekről szarvasmarhákat és lovakat is szabad felhajtani.

— **Villámospap.** Bácsalmásört jelentik, hogy *Teleki* József gróf szülőkezelőjének, *Wagner* Lajosnak lakásba szerdára virradó éjjel beültött a villám, mely nem gyujtott, csak rombolt s egyebek között a házaspárt kidobta az ágyából. A szülőkezelőnek és feleségének az ijedségen kívül semmi baja sincsen.

— **Jegyvázalásztás Dunazekocson.** A héten töltötték be választás útján a közeli Dunazekocson a rendszersített segédjegyzői állást. A választást *Németh* Károly mohácsi szaglobíroz vezette. A pályázók közül *Perényi* Ödön volt abaligeti segédjegyzőt választották meg.

— **Mariházy szingazgató csödben.** *Mariházy* Miklós, a kecskeméti színház igazgatója ellen, aki nemrég cáfolgatta, hogy anyagi zavarban van, egyik hitelezője csödnýitási kérvényt adott be. A kérvényt augusztus 23-án tárgyalja a szegedi kir. törvényszék.

— **Tilos vasárnap dolgozni.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter körrrendeletet tett az összes törvényhatóságokhoz, amelyben utasítja őket, hogy az ipari munkások vasárnap munkaszünetéről kiadott rendeletét a legnagyobb szigorral tartásák be. A miniszter rendelete ma érkezett le Bajára. Most már remélhetőleg arra is ügyelni fog a rendőrség, hogy az ipartelepeken alkalmazott hivatalnokok se dolgozzanak vasárnap.

— **Érdekes fürmedvény.** A Buziásfürdői Közlönyből való ez a nyitléri fürmedvény:

A fürdői panaszkönyvbe beirt és ream vonatkozó panszra válaszom a következő: Te gyáva panaszkönyv-betyár, ki olvashatlan aláírás mögé bujva köpködsz egy kifogástalan lélejt emberre, nevezd meg magad! Itt a teljes pornográf, aki perverz hajlamaiddal így akarod az ifjúság lelkét megmetyélni, te szennykeszü Fidibusz-lovag, te Balog Tuta redivivus, bujj elás az oduból!! Te uszógatyában utazó gyásvizét, én tégud in effigie leköplek és felpofozlak.

Dr. Biasini Ferenc.
Szép-stilus. Gyönyörű.

SZÍNHÁZ.

A színházi hét.

Az elmúlt hét színházi krónikája több oly igazsággal szolgál, melyeknek megállapítása okvetlenül szükséges. Ez igazságok legelsője az a tény, mely mástél hét után, a szezon közepén immár teljes világhosszban áll előlünk és — fájdalom — fényesen bizonyít azon elvi harcunk mellett, melyet színészetünk érdekében a nyári színészet ellen indítottunk. Az esterő-estére ismétlődő félt- és negyedházaik igazolják, hogy különleges helyi viszonyaink és minden számottevő tényező a nyári szezon ellen van. Állítunk és elvi küzdelmünk igazságán érzett örömlünk csak az éjt kereső cseppet, hogy ezt az igazságot és ezt a tapasztalatot nekünk és a színügyi bizottságnak az igazgató kárán kellett megszereznie. Az igazság azonban áll és okulásul szolgálhat mindazoknak, kik okulni akarnak. A nyári színészetnek nálunk nincs látogatottsága sem arénál, sem a réna nélkül.

A második igazság, melyet leserzőnénk akarnak, már magukra az előadásokra vonatkozik. Mult heti beszámolóinkban azt írjuk, hogy Polgár igazgató társulatának dupla talentumu tagjai vannak. Ez igaz, de csak azzal a módosítással, hogy a dupla talentum, nem minden esetben válik be. Az operett-buffo u. i. nem mindig jó drámai hős, az ügyes komika néha nem válik be mint drámai anya a szubrette nem minden esetben nyújt tökéletes alakítást mint társalgási színésznő és a baritonista nem szükségképp jó bonviván. Ezt az igazságot fényesen illusztrálja többek közt *A bitoros* előadása is. A szereposztás oly szerencsétlen volt, (nem tudjuk, lehetett volna-e szerencsésebb is) hogy a darabnak csak azok a szépségei nem sikdaktak el teljesen, melyeket lehetetlen volt tökré-tenni. Remete játszotta a bitorost. Kevés volt benne egy bitoros kenetességéből, egy Medici méltóságából és egy poéta fenkltségeből. Drámai kitoréseket pedig igazán nem lehet úgy „szközőlni”, hogy az ember a legkritikusabb helyzetekben, aggódó és kínos figyelemmel lesi a sugó minden szávét. — Csak a harmadik felvonás utolsó nagy jelenetében volt elfogadható és ezt meg is tapsolta a közönség. Andrea Strozit *Kadványi* játszotta, Róla csak annyit, hogy ritkán látunk tenoristát, ki kevésbé tudna beleilleszkedni egy drámai együttesbe. Ebben azonban nem egészen ő a hibás. Ügyes alakítást adott *Halasi* Mariska Filibertája és *Gózon* Giovanni Medicije.

Kiemelendő előadása volt a heti repertórnak *A denévr.* Strausz pompás muzsikája és a kedves librettó mindig megteszi a magát. A közönség zavartalan művelvezetli gyönyörködött *Kaposi Józsa* színes és szép iskolájú koloraturájában és *Polgár* Károly ügyes és elegáns Eisenstein alakításában. Nagyon temperamentumos, sikkes és kedves szobaleány volt *Haraszi* Vilma. Pészög jókedvvel játszott és csinosan énekel. Szépen énekel *Barna*. Állandó derűltséget keltett *Kabos* Frosch fogházr szerepében és ügyes Oriolfuszy herceg volt *Csanádi* Irma. A preciz káréneky és a zenekar derekas munkája *Andor* karmester szakavatottságát dicsérik.

Maurice Donnay antiszemita színművének, a *A Retoure de Jerusalem*-nek ellendarbja, az

Israel ment szépen megtelt ház előtt szerdán este.

Henry Bernstein az a íróművész, ki idegfeszítő, megrázó drámai effektussal állítja be a darabjait, az *Israel*ben azonban, mely iránydarab és hitvitázó dráma, a művészig és finom poézissal megirt részek mellett sok az unalmasságig kiszélesített dialóg. A véletlenek, végletek, az abszurditást vitt enteltek találkoznak benne.

A darabot *Halasi* és *Gózon* vitték diadalra. *Halasi* alakja és hangja kissé törékeny ugyan ahhoz, hogy a hősnői szerepkört betöltse, mégis figyelemre méltó művészi alakítást nyújtott a hercegnő szerepében. Drámai erő, hevült, szenvedély volt a játéka. Gózonnal való nagy jelenete után ötször tapsolta a közönség a lámpák elé. Méltó partnere volt *Gózon*, ki sok megértéssel aknázta ki e hálás paradás szerep drámai hatását. A tapsokban egyenlően osztzkodott *Halasival*. Remete nem értette meg Gutleb Justin komplikált alakját, *Solymsi* pedig nem volt az az elokvens, ketenes, megértő szerzetes, mint ahogy Bernstein azt elgondolta.

Millocker régi, de bájos operettej ment cü-törtök este üres ház előtt, közepesen jó előadásban. A szereplők közül *Predai* Etelka, *Pataki* Vilma, *Csanádi* Irma, *Csolnakossy*, *Barna* és *Radványi* buzgólkodtak a siker érdekében. Jók voltak a káréneky is és a zenekar.

Péntek este francia pészögöt ígért a színlap és a legelsőbb — *Törley* adta az előadás. *Van e vadami elvámulni valója?* szemcsézett malacságait a jó előadásnak és az izléses rendezésnek tompítani kell és nem még plasztikusabb, még kiabálóbbá tenni, mint a mire a pénteki ensemble buzgón törekedett. A közönség ugyan harsogó kacajrohamokkal fogadta a rőrfőit esprit rakétáit és bár kissé botránkozva, de jól mulatott, ez azonban nem változtat a tényen. A szereplők különben válllatve ügyektek kiaknázni a darab minden előnyeit. *Haraszi* Vilma ügyes, temperamentumos és sikkes *Zséz* volt, *Halasi* Mariska kedvesen játszotta a náiv, fiatal asszony szerepét, sokat kacsogunk *Halasinén*, *Gózonon*, *Kaboson*, *Csolnakosin* és *Virányin*.

Bajai délibáb.

Rajzolta: Krónikás.

Jeles angol barátom, Mr. Plumpudding hírelt hallotta a hortobágyi délibábnak és elmondotta, hogy oda leutani szándékozik, előbb azonban megkért, közölém vele, vajjon megéri-e az ilyen látványosság az utazás fáradsalmait?

En, igen természetesen, egykeztem őt inkább városunk meglátogatására birni s iparkodtam lebeszéli tervéről.

Minek futkosson üres látományok után? Minek kergessen csalta káprázatokat? Érdeklődjék inkább valósággal létező, tényleg meglévő dolgok iránt, mint például a színházunk, törvényszékünk, közkéztárunk, téli kikötőnk stb., amelyeket nálunk Baján inkább megalálhat, mint mássutt.

Barátom tényleg meg is ígerte, hogy a hortobágyi utazás helyett városunkba fog ellátogatni.

En módfelett megörültem terve megváltoztatásának, mivel multkoroi titlétéle alkalmával nem is volt időnk városunk középlételeivel behatóbban foglalkozni.

Alig verte le magától az országot porát, — melyet mondanom sem kell — 40 HP-s autójával kavart magára, angolos rövidséggel azzal fogadtott, hogy muttassam meg neki a színházat, törvényszéket, közkéztárt és a téli kikötőt.

Kérése kissé meglepett. — Ön félreértett engem Mr Plumpudding, szóltam.

Hogyan, válaszolt érdemes barátom, hiszen Ön mondotta, hogy inkább színházukal, törvényszéküket stb. tekintsem meg, mint a délibábot. Látni szeretném mindazt.

— Ön teljesen meglepedezik Mr. Plumpudding arról a lényeges különbségről, — feleltem — a mi a délibáb és a mi közzintézményeink közt van.

— Sőt nem is jól tudom, hogy a kettő közt mi a különbség, felelt barátom hidegen,

mert éppen Ön világosított fel arról, hogy a délibáb az nem létező vízió, míg az Önök közzintézményei való, realis dolgok.

— Nos igen és ezért látható a délibáb és ezért nem láthatók a mi fentemlített közzintézményeink. Mivel a délibáb látható ugyan, de nem létezik, míg a mi színházunk, törvényszékünk stb. létezik, de nem láthatók.

— Most már éppenséggel nem értem, szólt barátom törelmetlenül.

Hát figyeljen ide. Tegyük fel, hogy Ön a mi híres Hortobágyukunk utazik tikkasztó megleben, absolut szűcsendben... Egyszerre csak a vég nélkülinek látszó síkságon gyönyörű hegységét pillant meg, regényes várorommal. Az erdők jóleső enyhét kínálnak, a sziklákból kristálytisza forrás csörgödez. Ön boldog, hogy végre lenyihenhet a lombos fák alatt és hogy felüldülhet a forrás vizéről... S úzi fáradsáttalanul a szép tájat, de hiába, mert mentől jobban elérni igyekszik azt, annál inkább távolodik Öntől, míg egyszerre szétoslik a festői vidék és végleg eltűnik mohón kereső szemei elől. Lássza ez a délibáb. — Mig ellenben a mi színházunk után nem kell futkosnia a Főterétől a Vásártérig, a közkéztárunkat nem kell kergetnie a Dunától a vasútállomásig, mert ezek a valóságban megvannak.

— Már hogyan volnának meg, ha nem láthatók? — faldáti ki barátom.

— A dolog igen egyszerű. Nézzük csak, hogy áll a dolog a színházal. Elvben már régt el van határozva, hogy építünk színházat, a színház tehát megvan, csak arról nem döntöttünk meg, hogy kőszínházat-e vagy arénát. A közkéztárak is fait accompli. mert az érdekeltek között teljes megegyezés jött létre annak létesítése iránt, csak azt nem tudjuk még, hogy a hajállomás mellé tegyük e, vagy a vasuti indóházhoz? A törvényszékre is positív ígértünk van, tehát az is létezik, csak azt nem tudja meg a kormány, hogy Baja kapja-e meg azt előbb, vagy Makó illetve Ungvár? Ugyan-csak kézs dolog a téli kikötő is, mert ennek költsége is fel vannak véve a legközelebbi beruházások közé, sőt a kormány még tovább is ment, már egy kemény telet is kilátásba helyezett, csak...

— Csak mégis okosabb lesz, vágott közbe barátom, ha Önök ennek is ép úgy nem látják a színet, mint a színháznak.

— Már miért ne látnánk Mr. Plumpudding? — Miért? Mert minke Önöknek a színház, ha van színügyi bizottságuk, színházi előadójuk és vagy háromszáz ujdonsült színházi kritikusk? Minek Önöknek a téli kikötő, ha télen külön kikötés és beruházkodás nélkül is fázhatnak? Minek Önöknek a közkéztár, mikor oly szép számú köz- és váltó ügyvédjűk van raktrón? És minke Önöknek a törvényszék, mikor oly kitűnő törvényűk és a színházban annyi üres székek van? Kell-e ennél több is egy egészség embernek?

— Igaza van Mr. Plumpudding, szólтам, utazék el a Hortobágyra.

— Miért? — Mert ott talán láthat színházat, törvényszéket, közkéztárt, téli kikötőt, de Baján algha, mert bennünket még a délibáb sem szeret. És Mr. Plumpudding elpöfögött a Hortobágyra.

N y i l t t é r. *)

Borivőknek a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GLIESHÜBLER
 formozható savanyúvíz
SÁVANYÚVIZ

— A díjlo építésű
 MATTONI FÉLE GLIESHÜBLER
 — készömbszítt
 a bor savanyúságát,
 Iso kollemlösen pészög.
 Nem festi a bort.

*) Az e rovataban közlöltekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Mikor a színházi kritikus fantáziája szerte csapong...

Ami itt következik, az véresen komoly humor. Művészet. Sőt mi több: műbírálat, amely az „Esztergom és Vidéké”-ben remegtetni meg merész röptével a gyanútlan olvasót. Haj, ha Bleriot vagy Latham így tudnának röplöni! Különbölni lehet, hogy tudnának, ha ismernék Fűredi Ilona kiasszonyt, akiről a kritika szól. És pedig ekképen:

„Fűredi Ilona szubjektivitását a kellemesen csengő, szinte muzsikáló hang és a modernül felszines attrakciók alkotják. Minden emberismeret illúzióját meglepetésekben önti ki. Sohase markol a hideg extázisokba és nem dolgozik vonagló mozdulatok, kitérő sikolyok talmi enerzsiájával. Csak azért dolgozik: ami emberi. Vannak művészek, kiknek lelke néha túlrad a gazdagságban, de nem lévén serlegeik, amibe töltsek: gazdag szüreteik aranyló bora páráként tűnik a semmibe. Bánatos fejhajtással mondanak le a tökéletességről és félig készen esik ki resignált, fáradt kezéikből minden gesztus, minden ábrázolás. A la: Fűredi Ilona. Mindig a pillanatnak dolgozik, mindig a mondatait illusztrálja s szépen tündöklő szemei elől ködökbe veszik a cél. S úgy megy tovább, vigan, fűrgén, édesen: amint a mondatai vezetnek. Figyelje meg Árkosinét, hogy mily nagy lelki átéléssel siklik keresztül a mondatokon az, hogy a cél felé repülő lelkének minden suhanása a megérkezés szépségét szépségét susogja fölünkbe...”

Igy zeng a kritikus, lecáfolva azt, hogy a bírálók csak epések tudnak lenni. Az nem baj, hogy senki se érti a kritikát, de szépen van megírva. De sehol sem találjuk benne ezt a

szót: kéjgáz. Pedig még ezt is belevehette volna a kritikus ur. De kár, hogy a kritikus ur nem mindig tudja, mit akar írni és miért nem akarta azt megírni, amit írt. És ha megírta azt, amit nem írt, miért nem akarta azt, amit írt. Különböben némi magyarázatot 3 ad és pedig:

„Nem tudom, talánn agyon is elvontan írom kritikáimat s talán itt-ott nem is azt értek alatta, amit teljes objektivitással szeretnék, de nem tehetek róla; a porzsoltkálmáni szimplekszséggel nem tudok lelki alapokon álló művészi kérdésekről beszélni. Azonban tudom azt, hogy amint nekünk jogunk van megírni mindent, amit látunk, úgy a megbírdaltaknak is szabad azt gondolni rólunk, hogy szamarak vagyunk.”

Már most az a kérdés, mit szól mindehhez esetleg bánatos fejhajtással töltve gazdag szüretének borát saját serlegébe. — Fűredi Ilona?

Segédszerkesztő: **Spitzer Zoltán.**

Petőfi Sándor-utca 49. sz. a.

lakóház eladó,

vagy kiadó

Értekezhetni ugyanott.

Nyomdász

és

Könyvkötő

tanulók

felvételnek

Kollár A. nyomdájában.

3000 arany double-óralánc teljesen ingyen.

A mi ujonnan készített arany-double-láncaink reklámja kedvéért és árjegyzékünk terjesztése érdekében, mindenkinek

1 korona

postadíj és költség beiktudása ellenében küldünk egy igen finom arany-double-páncél láncot.

Utánvétellel 1 kor. 70 fillér.

SCHWARTZ S.

kivitelű áruháza

WIEN, Hormayergasse 5. 9.

Wolf Arnold

kádárüzlete

— SZEKSZÁRDON. —

Ajánlja elsőrendű

TÖLGYFAHORDÓIT

a legjobb kivitelben és minden nagyságban.

Alapítottatott 1846-ban.

KÖNYV- ZENEMŰ- PAPIR- IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkivállításon

aranyéremmel
kitüntelve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSÉZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-,
dizsművek-, ifjusági iratok-, képes
könyvek-, imakönyvek, mindennemű
tan- és segédkönyvek-, térképek-,
földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-
papirok, író- és rajz-
szerek, vonalzott üzleti
könyvek nagy választékban a legjutányosabb
árakon beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi
hírlapokra és folyóiratokra
előfizetések az eredeti
áron elfogadtatnak.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő
műveket, folyóiratokat, bali- és la-
kodalmi meghívókat, eljegyzési kártyá-
tyákat, névjegyeket, számlákat,
levélpapírokat, levélbori-
tékokat, körleveleket,
gyászjelentéseket, árjegy-
zékeket, falragaszokat, stb.
fekete és színes nyomással.
Nagy raktár községi, köz-
igazgatási, ügyvédi és
egyházi nyomtatványokból
Bármilyen könyomdai
munkák a legolcsóbb
áron vétetnek fel.

Könyvkötészetem

Dizsművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és diszes bekötésére,

továbbá

képkeretek, (Passepartous)
íróaljazatok, stb.

előállítására van berendezve.

Hirdetmény.

A volt özv. Spitzer Simonné és Tsa-féle téglagyár ismét üzembe van,

az összes

tégla, cserép

és

cementáruk

leszállított árak mellett eladatnak.

ROPS

BIZTONSÁGI
GYORSFŐZŐ.

Tűzveszély
kizárva.

Ha felborul, elalszik. Szesz ki nem folyhat. Szeszfogyasztásban igen t a k a r é k o s .

Kapható minden jobb vasárú és háztartási cikkeket árusító üzletben. — Ha valahol nem kapható, szíveskedjék hozzánk fordulni.

— Képes prospektus ingyen és bérmentve. —

ROPS Fémáru Részv.-Társ.

Budapest, V., Külső Váci-ut 74 8.

Helybeli elárúsító:

EISENBERG KÁROLY.

Kolozsvári Kereskedelmi Akadémia

bennlakással (internatus) 90 tanuló részére.

Az intézetet 1878-ban alapította a kolozsvári kereskedelmi és iparkamara s tanulmányi szempontból két tagozatra osztik: felső kereskedelmi iskolai- és akadémiai tagozatra.

a) Felső kereskedelmi iskolai tagozatra oly tanulók vétetnek fel, kik négy középiskolai osztályt végeztek. A tanfolyam három éves, melynek végezte után a tanulók érettségi vizsgálatot tesznek s annak alapján egy éves önkéntességi katonai szolgálatra s az 1883. I. t. c. értelmében a kereskedelmi pályákon kívül több hivatali pályára is illetékesek. **Évi tandíj: 200 korona.**

b) Akadémiai (főiskolai) tagozat rendes hallgatói oly ifjak, kik felső kereskedelmi iskolai, vagy középiskolai érettségi bizonyítványt vagy ezzel egye-nyelő értékű gazdasági vagy ipariszkolai végbizonyítványt szereztek, vagy valamely katonai tisztképző intézetet végeztek. Az akadémia két éves tanfolyamból áll s az 1909-10. tanévben a következő előadások fognak megtartatni:

Kereskedelmi számtan általános része; nemzetközi árukereskedelmi számítások; bőze-és bankügyleti számítások; folyószámlák tana; analízis; politikai számtan; életbiztosítási számítások; halandósági táblák szerkesztése; egyszerű és kettős könyvvitel; import-és export-ügyletek elszámolása; bank-és bözé-ügyletek elszámolása; áru-és banküzleti praktikum; gyári könyvvitel; különböző könyvviteli rendszerek; magyar kereskedelmi levelezés; nemzetgazdaságtan; bevezetése a statisztikába; adó-és illetékügy; pénzügytan; a magyar magánjog különös része; magyar közjog; jogszolgáltatás a bel-és külföldön; konzuli intézmény; kereskedelmi, váltó-és

iparjog; nemzetközi váltó-és csekk jog; bank-tőzseismeretek; vasúti és hajózási díjszabás közlekedési ismeretekkel; tengeri kereskedelmi jog; nemzetközi kereskedelem-és forgalom ismeret; a közgazdaság története; társadalmi politika; ipar-, vám-, és kereskedelmi politika; határvám ismeret; tőzsebíráskodás; Der Ausgleich des Fakturabetrages im internationalen Handelsverkehr; állami számvitel; német nyelv és kereskedelmi levelezés; francia kereskedelmi nyelv és levelezés; angol nyelv és kereskedelmi levelezés; olasz kereskedelmi nyelv és levelezés; oszmán-török nyelv; kereskedelmi földrajz különös tekintettel a tengeri kereskedelemre; áruismeret; szövetkezetek; kartellek, trösztök; kiváló német közgazdasági írók olvasása német nyelven; a strike és jogi szabályozás; a gyarmatarúk termelési földrajza világkereskedelmi szempontból; a gabona-félék kereskedelme; gyorsírás; gépirás; vivás. **Évi tandíj: 240 korona.**

c) Internatus. Az akadémia 90 tanuló bennlakására van berendezve s az internatus a magasabb igényeket is kielégíti. A tanulók feletti nevelői tisztet öt felügyelő-tanár teljesíti. A teljes ellátással járó bennlakás évi díja: **900 korona.** A 23 év óta fennálló internatusban eddig 1981 növendék nyert elhelyezést az ország minden vidékéről. Az internatusba akadémiai hallgatók is felvétetnek.

Bevátlakási idő: szeptember 1-5-ig.

Az akadémia tanári személyzete 40 tagból áll; a tanulók létszáma a múlt évben 305 volt; köztük 95 bennlakó. Az intézetnek 31 éves fennállása alatt 6466 tanulója volt.

Bővebb felvilágosítást nyújtó prospektust az érdeklődőknek kívánatra küld

az igazgatóság.

A ki

legjobban szerkesztett,
teljesen független nagy
napilapot járatni óhajtt, **fizesse elő**

Az Újság-ot!

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egy évre	„	K 28.—
Félévre	„	„ 14.—
Negyed évre	„	„ 7.—
Egy hónapra	„	„ 2.40

Az újság terjedelme rendszeren
28-32-36 oldal. Vasárnap és
ünne- **60-100** oldal.
napokon

MEGRENDELÉSI CIM:

Az Újság kiadóhivatala
Budapest, VII. kerület, Rákóczi-ut 54-ik szám.